

UTSKRIFT

17

◇ 1977–2020 ◇

UTSKRIFT 17

1977–2020

EN VÄNBOK TILL ERIK OCH LENA

KULTURMILJÖ
HALLAND

Utskrift ges ut av Stiftelsen Hallands Länsmuseum, Kulturmiljö Halland

Detta är nr 17 i en löpande serie

Postadress: Kulturmiljö Halland, Bastionsgatan 3, 302 43 Halmstad

Telefon: 035-19 26 00

E-post: kansli@kulturmiljohalland.se

Hemsida: www.kulturmiljohalland.se

Pärmens insidor: En djupdykning i lokalpressen med hälsning från Patrik Hallberg.

Fram- och baksida samt layout: Anders Andersson.

Redaktörer: Per Wranning och Leif Häggström.

©2019 Kulturmiljö Halland och resp. författare.

Författarna ansvarar själva för artiklarnas innehåll.

ISSN 1102-7290

Tryck: Kulturmiljö Halland, Halmstad 2019.

Innehåll

Förord	6
<i>Anas al Khabour</i>	
Till mina kära vänner Lena och Erik	9
<i>Monica Björk-Bulow</i>	
En hälsning	10
<i>Torbjörn Brorsson</i>	
Ås kloster, dess keramik och kontakter med moderklostret i Sorø	13
<i>Pär Connelid</i>	
Stora Slöinge – en tidigare storgård?	17
<i>Anders Håkansson</i>	
20 år – från torpare till slottsherre	21
<i>Leif Häggström</i>	
Utgårdaloke och Skreas järnålder	25
<i>Conny Johansson Hervén</i>	
Hörsås Revisited: The Sacred & Profane Memories of Conny Johansson Hervén	29
<i>Fredrik Larsson</i>	
På djupet med Halmstads historia – i mötet mellan gammalt och nytt	33
<i>Lennart Lundborg</i>	
Forskning om Hallands bronsåldershögar	37
<i>Linn Nordvall</i>	
Rapport till Erik och Lena om högen i Övraby socken, nr 25	41
<i>Christina Rosén</i>	
Gräsås – 30 år efteråt	45
<i>Bo Strömberg</i>	
Upptäckten av en välbesökt plats i Susedalens landskapsrum	49
<i>Stina Tegnhed</i>	
Ett altarskåp med ett ovanligt helgon – och möjligen konsthistoriens sötaste Jesusbarn.....	53
<i>Christina Toreld</i>	
På kors och tvärs genom halländsk järnålder	59
<i>Bengt Westergaard</i>	
En hög i Skedala	63
<i>Per Wranning</i>	
Det räcker med ett vykort!	65

Anders Håkansson

20 år – från torpare till slottsherre

Erik träffade jag för första gången vid en anställningsintervju i Halmstad för 20 år sedan. Anställningen gällde ett vikariat för Lena, som skulle vara ledig för forskning i 6 månader. Ryktena om att personalen behandlades väl under Eriks lednings hade nått Skåne och när jag blev erbjuden jobbet, tog jag chansen. Det visade sig att ryktena stämde mycket väl och genom Erik uppmuntrades jag till att förkovra mig inom yrket och fick chansen att driva diverse utvecklings- och forskningsprojekt. 20 år senare är det inte lätt att fylla Eriks skor som kulturmiljöchef, men genom hans kloka ledarstil har jag lärt mig mycket genom åren. Tyvärr grävde vi inte särskilt ofta ihop och på rak arm kan jag endast påminna mig forskningsgrävningarna vid Åskloster.

Erik, här delvis skydd av Per Wranning, vid Åskloster, kyrkans portal.

Lena (och halländska städers historia) lärde jag känna via ett antal stadsgrävningar i framför allt Halmstad men även Laholm och Falkenberg. Vi umgicks även på en del konferenser även fast jag en och annan gång, snopet såg Lena hoppa av färjan mellan Varberg-Grenå på vår resa till seminarier vid Mosgaard. Genom åren har vi undersökt lämningar efter i stort sett alla sociala skikt i halländsk historia såsom trälar, torpare, hantverkare, handelsmän, borgare, bönder, storbönder, skeppsreddare, pirater, präster, biskopar, munkar, nunnor, adelsmän, borgeherrar och kungar.

Lena i källargrop, Enestugan 2003.

År 2003 gjorde vi exempelvis en undersökning av torpet Enestugen vid Knebilds-torp, belägen strax utanför den gamla gränsen för Halmstads inägor. Genom äldre kartor visste vi att det fanns ett fattigt torp på platsen under 1800-talet. Tack vare undersökningen kunde vi konstatera att Enestugan haft en äldre historia som gick tillbaka till tidigt 1600-tal. Torpet är därmed ett av de äldsta undersökta i Halland. I den andra änden på den sociala skalan hittar vi pampiga lämningar efter en av Hallands mest kända historiska personer, nämligen greve Jacob av Halland. När vi grävde för fjärrvärme 2005 till Varbergs fästning, och bonkade i en två meter tjock mur på borggården, kunde vi inte ana att vi hittat Jacobs gamla riddarsal som legat på platsen för den nuvarande västra längan. Genom konstruktiv metodutveckling tog vi prover för kalkbruksdateringar från byggnadens ytermurar. Provtagningen resulterade i en noggrann analys och samstämmiga ^{14}C -dateringar av den påträffade byggnaden till perioden 1265-1285 (1255-1290, 2 sigma). Byggnaden hörde alltså från borgens första byggfas och legenden om greve Jacobs borg kunde nu fastställas på arkeologisk väg, för första gången.

Lena, Varbergs fästning 2005

